

POLITICKÉ VEDY / POLITICAL SCIENCES

Časopis pre politológiu, najnovšie dejiny, medzinárodné vzťahy, bezpečnostné štúdiá / Journal for Political Sciences, Modern History, International Relations, security studies

URL of the journal / URL časopisu: <http://www.politickevedy.fpvmv.umb.sk>

Author(s) / Autor(i): Róbert Vancel
Article / Článok: Medzinárodná vedecká konferencia: „Human Forum 2021“
Publisher / Vydavateľ: Fakulta politických vied a medzinárodných vzťahov – UMB Banská Bystrica / Faculty of Political Sciences and International Relations – UMB Banská Bystrica
DOI: <https://doi.org/10.24040/politickevedy.2022.25.1.301-304>

Recommended form for quotation of the article / Odporúčaná forma citácie článku:

VANCEL, R. 2022. Medzinárodná vedecká konferencia: „Human Forum 2021“. In *Politické Vedy*. Vol. 25, no. 1, pp. 301-304. ISSN 1335 – 2741. Available at: <https://doi.org/10.24040/politickevedy.2022.25.1.301-304>

By submitting their contribution the author(s) agreed with the publication of the article on the online page of the journal. The publisher was given the author's / authors' permission to publish and distribute the contribution both in printed and online form. Regarding the interest to publish the article or its part in online or printed form, please contact the editorial board of the journal: politicke.vedy@umb.sk.

Poskytnutím svojho príspevku autor(i) súhlasil(i) so zverejnením článku na internetovej stránke časopisu *Politické vedy*. Vydavateľ získal súhlas autora / autorov s publikovaním a distribúciou príspevku v tlačenej i online verzii. V prípade záujmu publikovať článok alebo jeho časť v online i tlačenej podobe, kontaktujte redakčnú radu časopisu: politicke.vedy@umb.sk.

MEDZINÁRODNÁ VEDECKÁ KONFERENCIA: „HUMAN FORUM 2021“

INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE: “HUMAN FORUM 2021”

Róbert Vancel*

Hlavným zámerom podujatia HUMAN FORUM od jeho počiatku je hľadanie odpovedí na otázku, či je demokracia na Slovensku a v Európe v ohrození. Na vývoj demokracie vplyvajú rôzne faktory a každý rok venujeme pozornosť práve tým, ktoré v spoločnosti najviac rezonujú. Minulý ročník bol zameraný na otázky rovnosti ľudí, a to z viacerých aspektov. Zaoberali sme sa prevažne rodovou rovnosťou a právami žien. Ženy sú súčasťou každej komunity a platí premisa, že keď sa zlepší postavenie ženy v spoločnosti, zlepšia sa práva všetkých, teda aj minoritných skupín. Ak totiž hovoríme o rovnosti, máme na mysli nielen rodovú rovnosť, ale aj práva LGBTI ľudí, práva zástancov tak liberálnejšie, ako aj konzervatívnejšie orientovanej časti spoločnosti, práva národnostných menšín, podmienky našej najväčšej národnostnej menšiny – rómskej menšiny, práva a životné podmienky osôb zdravotne postihnutých, ako aj práva ľudí na dôstojnú starobu. Je známe, že dodržiavanie ľudských práv v krajine dosahuje takú úroveň, na akej úrovni sa dodržiavajú ľudské práva najmenej rešpektovanej skupiny.

Aj v aktuálnej dobe stále rezonujú v spoločnosti rastúce tendencie extrémistického správania sa niektorých skupín spoločnosti voči rôznym minoritám, dokonca často podporované politickými lídrami rôznych politických strán. A to nielen politickými stranami, ktoré aktuálne nie sú súčasťou moci, ale často i politickými stranami zastúpených v zákonodárnej alebo výkonnej zložke moci. Aj preto sa organizátori rozhodli zamerať tento ročník na tému extrémizmu,

---

* Mgr. Róbert Vancel, PhD. pôsobí ako odborný asistent, na Katedre medzinárodných vzťahov a diplomacie, Fakulta Politických vied a medzinárodných vzťahov, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Kuzmányho 1, 974 01 Banská Bystrica, Slovenská republika, e-mail: robert.vancel@umb.sk.

boja proti nemu, a to nielen z úrovne národnej, či medzinárodnej, ale aj lokálnej, kde hlavnú úlohu zohrávajú zdravé, prodemokratické komunity, často voľne združené okolo miestnych komunitných a kultúrnych centier.

Už 8. ročník medzinárodného diskusného fóra o demokracii ľudských právach – Human Forum 2021, sa konal v dňoch 24. - 25. novembra 2021 v Banskej Bystrici, pod záštitou prezidentky SR **Zuzany Čaputovej** a verejnej ochrankyne práv **Márie Patakyovej**.

Témy boja proti extrémizmu a radikalizmu a zdravé lokálne komunity sú zdánlivo vzdialené, no sú prekvapivo silno prepojené a vzájomne sa ovplyvňujúce. **Csilla Droppová**, organizátorka Human Fora a projektová koordinátorka Nadácie Ekopolis tvrdí, že: *„Najčastejší spôsob prejavu extrémizmu je vytipovanie si niektorej z minoritných skupín spoločnosti a cieľovými útokmi dosahovanie ich diskreditácie a získavanie tak podpory u indiferentnej časti spoločnosti.... Tento politický zápas sa odohráva väčšinou na celospoločenskej úrovni a prechádza do lokálnych komunit prostredníctvom médií. Občianska spoločnosť, ktorá stavia na princípoch tvorby tolerantných lokálnych komunit, môže zmierňovať dopady tohto politického zápasu, ktorý je evidentný nie len na Slovensku, ale aj v mnohých krajinách Európskej únie...“*

Úvod podujatia sa už tradične niesol v duchu slávnostných a otváracích príhovorov organizátorov a partnerov podujatia: **Jána Luntera**, predsedu BBSK, **Jána Noska**, primátora mesta Banská Bystrica, **Vladimíra Hiadlovského**, rektora UMB, **Branislava Kováčika**, dekana FPVaMV, **Maroša Chmelíka**, výkonného riaditeľa CKO a **Petra Medveda**, riaditeľa Nadácie Ekopolis.

Po príhovoroch nasledoval už samotný program podujatia a teda panelové diskusie so zástupcami akademickej obce, štátnej správy a mimovládneho občianskeho sektora. V prvej panelovej diskusii s názvom *Stav prejavov extrémizmu na Slovensku a vo svete a ich riziká pre vývoj demokracie* vystúpili **Michael Cruz**, zástupca samosprávy z Osla, **Adriana Vasil'ková**, z Fakulty politických vied a medzinárodných vzťahov UMB, **Martin Klus**, štátny tajomník Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, **Daniel Bochsler** z Central European University a **Harald Weimböck**, nemecký psychológ a expert na násilný extrémizmus a metódy prevencie. Druhý blok s názvom *Ako sa vysporiadať s extrémizmom na Slovensku?* bol zameraný predovšetkým na slovenský kontext a konkrétne kroky pre vysporiadanie sa s nárastom extrémizmu. Vystúpila na ňom verejná ochrankyňa práv v Slovenskej republike **Mária Patakyová**, **Radka Vicenová**, zo Slovenského národného strediska pre ľudské práva, analytik **Daniel Milo**, **Tomáš Honz**, prokurátor špeciálnej

prokuratúry a **Jozef Halcin**, vedúci odboru prevencie kriminality Ministerstva vnútra SR. Diskusiu moderoval **Ján Orlovský**, riaditeľ Migračného úradu Ministerstva vnútra SR. Tretia panelová diskusia sa už orientovala na úlohu „lokálnych demokracií“ v dnešnej spoločnosti a ich potenciál pri adresovaní súčasných celospoločenských problémov. V panelovej diskusii vystúpil sociológ **Michal Vašečka**, **Ivana Kohutková** z platformy mimovládnych neziskových organizácií HLAS, **Zuzana Wienk** z komunity Bystriny, **Viktor Borš** z Banskobystrického samosprávneho kraja a **Maroš Chmelík** z CKO a člen pracovnej skupiny VRAX pri Ministerstve vnútra SR. Moderátorom diskusie bol **Rado Sloboda**, riaditeľ Amnesty International Slovensko.

V spolupráci s Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí (MZVaEZ) bol zorganizovaný okrúhly stôl pre zástupcov občianskej spoločnosti k pripravovanému Summitu za demokraciu. Na ňom zástupcovia ministerstva na čele s veľvyslancom s osobitým poslaním pre ľudské práva **Petrom Burianom** odprezentovali pripravované kroky a záväzky, ktorými chce Slovenská republika prispieť na realizácii priorít summitu. Zároveň sa vytvoril priestor na diskusiu o posilňovaní spolupráce občianskej spoločnosti a MZVaEZ. Paralelne prebiehal na pôde Fakulty politických vied a medzinárodných vzťahov vedecký workshop *Otváranie slonovinových veží*, zameraný na metódy inkluzívneho výskumu v regiónoch. Výstupy workshopu poslúžia ako podklady pre prípravu projektových zámerov UMB v blízkej budúcnosti. Workshopu sa zúčastnili nielen zástupcovia Fakulty politických vied a medzinárodných vzťahov, ale aj Ekonomickej fakulty a taktiež sa online pripojil aj **Kevin Deegan – Krause** z Wayne State University v Michigane, USA.

Prvý deň podujatia uzatvárala prezentácia pozitívnych príkladov kultúrno-komunitných centier. Tento blok programu Human Fora bol zároveň verejnou časťou programu Reclaim! @ Human Forum, v rámci projektu Reclaim Our Civil Space! - from Local to European. Projekt podporený z EEA and Norway Grants Fund for Regional Cooperation má za cieľ podporiť rozvoj občianskej spoločnosti. Na Slovensku sa Nadácia Ekopolis zamerala práve na podporu lokálnych kultúrno-komunitných centier, ktoré sú vnímané ako kľúčový nástroj pre zvyšovanie miery občianskej angažovanosti a celkovej osvety o občianskej spoločnosti.

Druhý deň začal diskusiou o nadpredmetovom vzdelávaní, na ktorej boli predstavené konkrétne odporúčania pre Ministerstvo školstva a Štátny pedagogický ústav. Paralelne s verejným programom prebiehali workshopy v rámci projektu Reclaim Our Civil Space! zamerané na budovanie kapacít

a odovzdávanie skúseností s organizovaním verejných diskusií na celospoločenské témy.

Popoludňajší program Human Forum sa niesol v slávnostnej atmosfére, kedy najskôr zástupcovia akademickej a mimovládnej sféry symbolickým poklepaním základnej tehly otvorili Inštitút pre demokraciu pri UMB. Samotnému otvoreniu predchádzali úvodné príhovory prorektora UMB **Petra Terema** a výkonného riaditeľa CKO **Maroša Chmelíka**. Zdôraznili jednak potrebu aktívne naplňať tretie poslanie univerzity, ale aj prehlbovať spoluprácu s občianskym mimovládny sektorom. V ďalšej časti **Jozef Michal Mintal** a **Róbert Vancel** z Fakulty politických vied a medzinárodných vzťahov odprezentovali zámer, s ktorým bol tento inštitút zakladaný a témy, ktorým sa bude inštitút tvorený 21 výskumníkmi z UMB venovať. Inštitút, ktorý vzniká na základe dlhodobej spolupráce Univerzity Mateja Bela a banskobystrického občianskeho sektora, sa sústreďí na výskum výziev demokracie v 21. storočí v štyroch oblastiach: technológia, kultúra, nerovnosti a vládnutie. Výsledky práce ľudí zapojených do činnosti inštitútu sa budú odrážať v pilieroch výskum, vzdelávanie, policy a občianska angažovanosť. Aj keď inštitút vznikol ako iniciatíva z vnútra UMB, cieľom je dosiahnuť maximálnu možnú otvorenosť spolupráci nielen s občianskym sektorom, ale aj s akademickými inštitúciami na Slovensku a v zahraničí. *„Práve takýto inštitút, ktorý spája akademikov naprieč celou UMB a pomáha im nadväzovať nové partnerstvá so špičkovými pracoviskami v Európe, ale aj vo svete, považujem za dôležitý a potrebný impulz pre rozvoj vedy a výskumu, policy-makingu a občianskej angažovanosti univerzity,*“ komentoval otvorenie **Róbert Vancel**. Samotné otvorenie slávnostným poklepaním základnej tehly sa konalo za účasti zástupcov UMB: prof. **Petra Terema**, prof. **Alexandry Bitušikovej** a zástupcov mimovládneho sektora **Csilly Droppovej** a **Maroša Chmelíka**.

Následne podujatie pokračovalo odovzdaním ceny Human Forum. Tú si tento rok prevzal poslanec NR SR, občiansky aktivista, blogger **Ján Benčík**. Ten prostredníctvom svojho blogu od roku 2012 monitoroval a odhaľoval extrémistov, neonacistov, konšpirátorov, či žoldnierov bojujúcich po boku proruských separatistov na východnej Ukrajine.

Záverečná časť programu sa niesla v duchu reflexie významnej udalosti roku 2021, návštevy pápeža Františka na Slovensku z pohľadu veriacich. Diskusiu moderoval **Pavol Demeš**.